

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

STANOWISKO
Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie:
zmiany granic Miasta Opola

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej jako organizacja zrzeszająca prawie 600 gmin, kierując się ideą solidarności, pragnie wyrazić stanowczy protest przeciwko planom Prezydenta Miasta Opola odnośnie poszerzenia granic Miasta Opola kosztem gmin sąsiednich, polegającym na włączeniu do terytorium miasta Opola następujących obszarów gmin:

1. z gminy Dąbrowa: części sołectwa Karczów, sołectwa Sławice, sołectwa Wrzoski,
2. z gminy Dobrzeń Wielki: sołectwa Borki, części sołectwa Brzezcie, sołectwa Czarnowąsy, części sołectwa Dobrzeń Mały, sołectwa Krzanowice, sołectwa Świerkle,
3. z gminy Komprachcice: sołectwa Chmielowice, sołectwa Żerkowice,
4. z gminy Prószków sołectwa Winów,
5. z gminy Turawa części sołectwa Zawada.

Po 26 latach funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce, utworzyły się i okrzepły wspólnoty posiadające swoją tożsamość, ponoszące odpowiedzialność za realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców, członków tychże wspólnot. Pomiędzy sąsiednimi wspólnotami, gminami i miastami w minionych latach stworzone zostały różnorodne mechanizmy współpracy i relacje społeczno-infrastrukturalne poprawiające efektywność realizacji zadań publicznych. Zatem współpraca i zgodne partnerskie współdziałanie sąsiadujących gmin o charakterze wiejskim i miejskim powinny być warunkami koniecznymi dla procesów regulujących granice pomiędzy nimi.

Związek Gmin Wiejskich RP wskazuje, iż we wszystkich gminach, których tereny zostaną odłączone, ich mieszkańcy w konsultacjach społecznych zdecydowanie opowiedzieli się przeciwko planowanej zmianie granic, oddając w każdej z gmin ponad 90% głosów przeciwnych zmianom granic. Podkreślić należy również, iż w każdej z wyżej wymienionych gmin frekwencja w konsultacjach wyniosła ponad 60% ogółu mieszkańców, co jest najlepszym wynikiem w tych gminach, który nie został osiągnięty nawet podczas wyborów parlamentarnych, samorządowych czy prezydenckich. W świetle powyższego Związek Gmin Wiejskich RP wyraża zdecydowany sprzeciw wobec ewentualnej zmiany granic Miasta Opola, która miałaby nastąpić przy całkowitym pominięciu głosu mieszkańców i przy niezrozumiałym zignorowaniu ich protestów. W ocenie Związku Gmin Wiejskich RP takie działanie podważa zasadę stabilności terytorialnej gmin, która to zasada leży u podstaw konstytucyjnego statusu gmin.

Całkowite ignorowanie głosu społeczności lokalnej zamieszkującej miejscowości, które zostaną zaanektowane, prowadzi do nieodpartego wniosku, że motywem dominującym działań władz Opola w kierunku przejęcia terenów ww. gmin oraz Powiatu Opolskiego jest **chęć uzyskania korzyści finansowej, która ma być rozwiązaniem problemów budżetowych**

oraz planów inwestycyjnych Miasta Opola. W ocenie Związku Gmin Wiejskich RP, forsowana przez Prezydenta Miasta, próba siłowego wprowadzania zmian granic administracyjnych Miasta Opola, stanowi zagrożenie dla elementarnych zasad demokracji, ale przede wszystkim samorządności w demokratycznym państwie prawa. Działanie Pana Prezydenta neguje to co w ciągu 26 lat samorządności w Polsce udało się osiągnąć. Konsekwentnie uważamy, że stosunki pomiędzy sąsiadującymi ze sobą jednostkami samorządu terytorialnego, powinny opierać się na zasadach solidaryzmu – współpracy, wzajemnego współdziałania w rozwiązywaniu problemów stanowiących przedmiot ich zainteresowań (np. transport zbiorowy, czystość i porządek, czy też wspólne imprezy kulturalne i sportowe). W tym miejscu jako przykład działań pozytywnych, godnych naśladowania, należy wskazać Aglomerację Opolską, w ramach której do tej pory, zarówno Miasto Opole, jak i pozostałe gminy wchodzące w jej skład w sposób zgodny współpracowały, realizując projekty istotne z punktu widzenia całego regionu.

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości Związku Gmin Wiejskich RP, iż siłowa aneksja terytorialna, nie tylko powoduje niszczenie demokracji, ale także godzi w regionalną solidarność, która powinna zasadać się na twierdzeniu, że **wspólnota samorządowa dużego miasta nie jest ważniejsza od wspólnoty samorządowej małej miejscowości.**

Ponadto nie można tracić z pola widzenia, iż zmiana granic Miasta Opola, rodzi poważne opory społeczne. Dotyczy to zarówno obaw odnośnie dalszej zdolności finansowej gmin do realizacji zadań publicznych i rozwoju - w przypadku tych mieszkańców, którzy mieliby pozostać w okrojonych gminach, jak również obaw, co do peryferyjności, wyższych podatków, opłat, ale co najbardziej istotne zagrożenia utraty własnej tożsamości, oraz przynależności społecznej, opartej na wieloletnich tradycjach kulturalnych – w przypadku tych mieszkańców, którzy mieliby zostać wcieleni w struktury Miasta Opola.

Podkreślić również należy, iż zmiana granic Miasta Opola uderzy w działalność rolniczą, która jest prowadzona obecnie na terenach objętych wnioskiem o zmianę granic. Tereny, które zaanektować chce Miasto Opole są terenami o charakterze *stricte* wiejskim i włączenie ich do tkanki miejskiej spowoduje, że utracą ten charakter. Skutkiem takiego działania będzie wyłączenie tych obszarów z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, co spowoduje że zostanie utrudniona lub wręcz zatrzymana działalność rolnicza prowadzona na terenach, które zostaną przyłączone do Opola. Zmiana granic może również oznaczać, iż obrót gruntami rolnymi stanie się niemożliwy, przyczyniając się do zmniejszenia areałów rolnych oraz karłowacenia gospodarstw rolnych.

Mając na uwadze powyższe, postępowanie w sprawie zmiany granic miasta Opola, w ocenie Związku Gmin Wiejskich RP, należy uznać za koncepcję nietrafioną, która nie tylko nie jest zgodna z wolą mieszkańców, ale również nie została poparta rzetelnymi analizami i badaniami, które wskazywałyby na zasadność takiego działania. Jednocześnie, jesteśmy głęboko przekonani o tym, iż wola mieszkańców zainteresowanych gmin oraz Powiatu Opolskiego, powinna mieć w tym sporze znaczenie decydujące. Oczywiście, mamy świadomość, iż nie powinno się hamować ewentualnych działań integracyjnych społeczności lokalnych, ale pod warunkiem, że mieszkańcy zainteresowanych gmin sami tego chcą, widząc w nich dla siebie przyszłość. Jeżeli jednak jest inaczej, wola społeczności lokalnych powinna być uszanowana, o co też wraz z niniejszym stanowiskiem apelujemy. Kierując się tymi zasadami Zarząd ZGWRP w styczniu br. przyjął stanowisko: „W sprawie zmian ustawy o samorządzie gminnym odnoszących się do zmiany granic gminy oraz jej podziału celem przyłączenia do innej gminy”. Wydając to stanowisko Zarząd kierował się m.in. sytuacją gmin okalających Opole.

W związku z powyższym, zwracamy się o podjęcie interwencji i działań, pozwalającej przywrócić poszanowanie zasad demokratycznego państwa prawnego, dobrych praktyk w administracji publicznej oraz zaufanie mieszkańców do władz samorządowych.

Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej ponownie wnosi o pozytywne rozpatrzenie naszego wcześniejszego stanowiska: „W sprawie zmian ustawy o samorządzie gminnym odnoszących się do zmiany granic gminy oraz jej podziału celem przyłączenia do innej gminy”.

Białowieża, 23 maja 2016 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski

Stanowisko otrzymują:

1. Sejm RP – Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej
2. Sejm RP – Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych
3. Senat RP – Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
5. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
6. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
7. Prezydent Miasta Opola

Do wiadomości:

Urzędy Gmin wymienione w powyższym stanowisku (e-mail)